

НАЙКРАЦІ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ТА ПІДТРИМКИ ВІЛ-ПОЗИТИВНИХ УВ'ЯЗНЕНИХ

2009-2010 проектний рік

З М І С Т:

1. Миколаївський обласний громадський молодіжний рух

«Пенітенціарна ініціатива»

м. Миколаїв.....3

2. БО «Новий день»

м. Краматорськ.....5

3. БО «Клуб «Майбутнє»

м. Маріуполь.....7

4. Полтавська обласна Асоціація допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД "Світло надії"

м. Полтава.....9

5. ГНО «Південноукраїнський Центр «Здоров'я. Жінка. Довголіття»

м.
Одеса.....11

Найкращі практики з догляду та підтримки ВІЛ-позитивних ув'язнених описані регіональними виконавчими партнерами ВБО "Всеукраїнська мережа ЛЖВ" в рамках реалізації компоненту з догляду та підтримки ЛЖВ проекту "Підтримка профілактики ВІЛ/СНІДу, лікування та догляду для найуразливіших груп населення 2007-2010 рр." за підтримки Глобального фонду для боротьби зі СНІД, туберкульозом та малярією

Фотографії надані організаціями:
МОГМР «Пенітенціарна ініціатива»
БО «Новий день»
БО «Клуб «Майбутнє»

1. МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ РУХ «ПЕНІТЕНЦІАРНА ІНІЦІАТИВА», м. Миколаїв

ПРАКТИКА:	Забезпечення комплексних заходів, направлених на покращення якості життя ВІЛ-позитивних засуджених та надання послуг по догляду та підтримці засудженим у виправних колоніях Миколаївської області.
ОРГАНІЗАЦІЯ:	Миколаївський обласний громадський молодіжний рух «Пенітенціарна ініціатива».
МІСТО:	Миколаїв
ДОНОР:	ВБО „Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ»
ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ:	з 01.01.2006 до 30.06.2010 р.
МІСЦЕ РЕАЛІЗАЦІЇ:	Вознесенська виправна колонія №72 Миколаївської області; Казанківська виправна колонія №93 Миколаївської області; Ольшанська виправна колонія №53 Миколаївської області; Арбузинська виправна колонія №83 Миколаївської області; Снігурівська виправна колонія №95 Миколаївської області; Миколаївський слідчий ізолятор.
АВТОР ОПИСУ:	Ірина Желвакова, психолог проекту.

Опис практики:

Основна діяльність, на яку спрямована наша робота, передбачає:

- Розширення доступу до медичної допомоги та психологічної підтримки ВІЛ-інфікованих засуджених в 6 установах виконання покарань Миколаївській області;
- Підвищення рівня знань з питань життя з ВІЛ, формування відповідального ставлення до власного здоров'я та лікування у ВІЛ-інфікованих засуджених Миколаївській області;
- Впровадження програми позитивної профілактики для ВІЛ-позитивних засуджених, що знижує рівень захворюваності опортуністичними інфекціями та сприяє активному залученню ЛЖВ у профілактичну роботу у виправних колоніях.

Процес реалізації:

Задля досягнення поставленої мети у виправних установах Миколаївської області ми впроваджуємо наступні заходи:

1. Формування прихильності до АРТ та відповідального ставлення до процесу лікування:

- Індивідуальне консультування засуджених щодо готовності до лікування та тренування на вітамінах.
- Забезпечення засуджених, які готуються до прийому АРТ тренувальними наборами, до яких входять коробочка для препаратів, таймер, вітаміни, лист, в якому фіксуються час прийому та проблеми, які виникли в процесі (спізнання, пропуски та ін.).
- розробка Щоденника прихильності до АРТ та забезпечення ними ВІЛ-інфікованих засуджених, які готуються до лікування,
- Розробка тренінгового курсу з формування прихильності до АРТ, який складається з семи

занять та проведення семінарів-тренінгів для засуджених.

2. Підготовка консультантів з числа засуджених за принципом „рівний-рівному“, мобілізація потенціалу засуджених.
3. Організація і розвиток груп психологічної підтримки для ВІЛ-інфікованих засуджених.
4. Проведення індивідуальних консультацій.
5. Забезпечення індивідуальними засобами гігієни та захисту.
6. Забезпечення доступу до лабораторної діагностики.
7. Забезпечення засуджених інформаційними матеріалами.
8. Мобілізація творчого потенціалу засуджених шляхом створення волонтерського театру у КВК №93.
9. Проведення масових заходів (акцій):
 - День солідарності з людьми, які живуть з ВІЛ/СНІД;
 - День пам'яті людей, що померли від СНІДу;
 - Спортивні змагання під девізом «Спорт проти СНІДу» (футбол, шахи, настільний теніс).
10. Соціальний супровід після звільнення й переадресація в інші ВІЛ-сервісні організації.
11. Проведення семінарів зі співробітниками УВП.

Основні досягнення:

1. Завдяки проведеним заходам, засуджені оволоділи достовірною інформацією та практичними навичками стосовно життя з ВІЛ та дотримання режиму лікування, що значно покращить їх якість життя та попередить виникнення та розповсюдження резистентних форм вірусу.
2. В колоніях з'явилися підготовлені консультанти з числа засуджених за принципом „рівний-рівному“, які можуть надати допомогу іншим ВІЛ-інфікованим засудженим, які її потребують, в будь-який час.

3. Формування активної життєвої позиції у ВІЛ-інфікованих засуджених стало важливим моментом ресоціалізації та майбутньої соціальної адаптації після звільнення.

4. Завдяки проведеним семінарам, зменшився рівень стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих засуджених з боку адміністрації УВП та покращилась якість професійної допомоги, яка надається їм у колоніях.

5. Зменшився рівень психоемоційної напруги серед ВІЛ-інфікованих засуджених.

За час впровадження даної практики з 1.01.2006 р. послугами з догляду та підтримки було охоплено близько **800** засуджених ЛЖВ.

На фото: консультація клієнта МОГМР «Пенітенціарна ініціатива»

Необхідні ресурси:

Сформована й досвідчена у цій сфері діяльності мультидисциплінарна команда фахівців, взаєморозуміння з партнерськими організаціями та установами, а також достатня матеріальна база.

Отримані уроки:

Позитивним досвідом діяльності ми вважаємо те, що протягом декількох років нашої роботи ми ставали свідками випадків, коли засуджені, які ще в період відбуття покарання займали активну життєву та соціальну позицію, після звільнення не поверталися до кримінального способу життя, а влаштувалися на роботу, а іноді продовжували працювати у соціальній сфері, як консультанти «рівний-рівному». Так, один із яскравих прикладів – це 2 клієнта нашого проекту, що зараз успішно працюють консультантами в ком'юніті-центрі Миколаївського благодійного фонду «Вихід», а ще 1 особа очолює Миколаївське обласне відділення ВБО «Рух в підтримку колишніх в'язнів «Подолання».

Тим не менше, на фоні досягнень нашої організації важливо також відмітити й ті проблеми з якими частіше за все доводиться стикатись при реалізації заходів. Перше, що варто відмітити, це те, що більшість з ВІЛ-інфікованих займають пасивну життєву позицію, звикають до того, що хтось інший відповідає за них та керує їх лікуванням та життям взагалі. Пасивне

ставлення також негативно позначається не тільки на стані їхнього здоров'я, але й їх подальшій соціальній адаптації та ресоціалізації

Саме тому, одним з важливих завдань нашої діяльності є не тільки формування відповідального ставлення ВІЛ-позитивних засуджених до свого здоров'я та процесу лікування, але й мобілізація їх внутрішнього потенціалу та впровадження програми позитивної профілактики.

Також, одним з уроків, які ми отримали в ході нашої діяльності, є важливість взаєморозуміння зі співробітниками УВП (зокрема, працівниками медичної та соціальної служби). Адже, саме вони забезпечують доступ до цільової аудиторії та безпосередньо від них залежить успіх реалізації заходів проекту. Ми роками налагоджували плідну співпрацю з представниками адміністрації колоній, та нарешті досягли повного взаєморозуміння в усіх установах Миколаївської області.

Успіхом нашої роботи ми також вважаємо те, що наш досвід був узятий за основу для Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг з догляду та підтримки ЛЖВ, що перебувають в установах виконання покарань, які 25.02.2010 були затвержені наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань. Апробацію гарантованих послуг, які вказані у Методичних рекомендаціях ми проводили у минулому році в колоніях Миколаївської області.

Ключі до успіху

Головними ключами до успіху ми вважаємо, по-перше, те, що команда працівників проекту складається з досвідчених у цій сфері діяльності фахівців різного рівня й освіти, які користуються довірою і повагою з боку клієнтів проекту. Кожен з членів команди розуміє, наскільки соціально відповідальною є наша робота, та завжди пам'ятає, що ми робимо суспільну й корисну справу.

По-друге, ключем до успіху є налагоджена співпраця та взаєморозуміння зі співробітниками Управління Державного департаменту з питань виконання покарань у Миколаївській області, представниками адміністрації виправних установ та Миколаївським СНІД-центром.

На фото: консультація клієнта МОГМР «Пенітенціарна ініціатива»

2. БО «НОВИЙ ДЕНЬ», м. Краматорськ

ПРАКТИКА:	Объединение потенциала неправительственных организаций, Департамента исполнения наказаний и терапевтических сообществ ЛЖВ осужденных с целью повышения качества услуг по профилактике ВИЧ/СПИД и уходу и поддержке ЛЖВ.
ОРГАНІЗАЦІЯ:	БО „Новый день”
ГОРОД:	Краматорск
ДОНОР:	ВБО „Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ» (с 2007 года), МБФ „Международный Альянс по ВИЧ/СПИД в Украине (с 2004 года).
СРОК РЕАЛІЗАЦІЇ:	01.01.2006 до 30.06.2010 р. – проект з догляду й підтримки ВІЛ-позитивних ув'язнених за підтримки ВБО „Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ»
МЕСТО РЕАЛІЗАЦІЇ:	Исправительная колония (ИК) № 27 г. Горловка, ИК № 32 г.Макеевка, ИК № 97 г. Макеевка, ИК № 120 г. Еленовка.
АВТОР ОПИСАНИЯ:	Стрельников Ярослав Вадимович – координатор проектов, Маковеев Сергей Юркевич – менеджер по работе с осужденными.

Описание практики

Оценка ситуации, с привлечением к участию целевой группы (400 человек), позволила определить основные задачи по уходу и поддержке ВИЧ-позитивных осужденных и профилактике ВИЧ/СПИД среди спецконтингента и сотрудников пенитенциарных учреждений: расширение доступа осужденных к профилактике ВИЧ/СПИД и лечению АРВ препаратами, психосоциальное сопровождение осужденных консультантами и психологами неправительственных организаций (НПО), преодоление стигмы и дискриминации ВИЧ позитивных осужденных.

Работники медицинской и социально-воспитательной частей пенитенциарных учреждений самостоятельно не готовы выполнить поставленные задачи по причине отсутствия обученных инспекторов социальной службы и субкультуры осужденных (отсутствие полного доверия к «людям в погонах»). Представители НПО могут работать только в тесном сотрудничестве с представителями Департамента исполнения наказаний для достижения поставленных задач в рамках режимных учреждений, тем более, что лечение осужденных, больных СПИДом, возложено на Департамент.

Мы убеждены, что для достижения цели необходимо объединить усилия персонала колоний, общественных организаций и, что особенно важно, активистов-осужденных.

Процес реалізації

1. Формирование сообщества волонтеров осужденных из числа участников групп самопомощи и слушателей, проводимых НПО, информационных занятий.
2. Разработка для этой группы осужденных обучающих модулей по профилактике ВИЧ/СПИД, консультированию по принципу «равный-равному», организации массовых мероприятий, подготовке фасилитаторов групп самопомощи, по работы в команде и лидерству и др.
3. Создание спустя год на базе волонтерских движений терапевтических сообщества ЛЖВ и наркозависимых осужденных, автономно работающих по оказанию услуг осужденным в профилактике ВИЧ/СПИД, уходу и поддержке ЛЖВ.
4. Участие членов терапевтических сообществ вместе с работниками проекта в разработке и внедрении новых форм и методов работы с осужденными: создание спортивных стадионов и театров осужденных, создание макетов тематических печатных изданий.
5. Проведение части мероприятий проекта силами терапевтических сообществ, обеспечивая таким образом непрерывный доступ клиентов к услугам проекта при невозможности ежедневного пребывания работников проекта на территории колонии.

На фото: вистава за участю волонтерів БО «Новий день»

Главные достижения

В настоящее время на территории 4 колоний активно работают терапевтические сообщества (всего 60 человек), силами которых реставрировано 3 стадиона, 4 помещения для работы сообществ, разработано 12 макетов буклетов, изданных общим тиражем 50000 штук.

Четверо бывших осужденных работают в ВИЧ-сервисных организациях Донецкой области, один возглавляет Всеукраинскую организацию бывших осужденных «Преодоление».

Осуществлен показ 14 спектаклей театров волонтеров-осужденных. Деятельность сообществ поддерживают Makeевский театр юного зрителя, Всеукраинская Лига Клуба веселых и находчивых, МЕГА-радио, частные предприниматели.

Членами терапевтических сообществ изготовлены и переданы ВИЧ-позитивным детям игрушки, комнатные тапочки, контейнеры для хранения АРВ препаратов.

Благодаря активной жизнедеятельности сообществ в 2009 году мероприятиями по профилактике ВИЧ/СПИД охвачено 2450 человек (при запланированных 1200), по уходу и поддержке ЛЖВ осужденных 203 человека.

По оценке независимой мониторинговой компании «Социоконсалтинг» проекты в 2009 году лидируют в Украине по качеству и количеству предоставляемых услуг и были признаны лучшими в Украине

Необходимые ресурсы:

Для внедрения описанной практики необходимо:

1. Эффективная команда сотрудников проекта с высокой мотивацией к работе и высоким уровнем профессиональной подготовки.
2. Тесное сотрудничество с Государственным департаментом исполнения наказаний в области, с профильными медицинскими учреждениями, со

средствами массовой информации, организациями культуры.

3. Привлечение средств субъектов предпринимательской деятельности для реализации проекта.

4. Владение членами команды сотрудников проекта коммуникативными технологиями мотивирования осужденных к работе в терапевтических сообществах.

5. Создание эффективной модели работы по привлечению осужденных в терапевтические сообщества, постоянному обновлению их состава и поддержанию с помощью сотрудников НПО и организаций-партнеров их жизнедеятельности.

6. Для дальнейшего развития терапевтических сообществ необходимо создания реабилитационных центров на территории колоний, что будет способствовать ресоциализации осужденных, повысит авторитет работников НПО и организаций-грантодателей среди осужденных, администрации колоний, руководства Департамента исполнения наказаний.

На фото: консультация клиента БО «Новий день»

Полученные уроки

Воплощение в жизнь описанного метода часто встречается с трудностями, связанными с ротацией осужденных, занятостью их в посменной работе в промышленной зоне (ИК № 120). Это затрудняет сохранять постоянный волонтерский состав. Частая смена руководства колонии так же не способствует успешной работе.

Ключи к успеху

Успех может быть только тогда, когда для команды проекта эта деятельность является внутренней потребностью. Кто, если не мы!

3. БО «КЛУБ «МАЙБУТНЄ», м. Маріуполь

ПРАКТИКА:	Проведення культурно-масових заходів у виправних закладах для широкого кола засуджених, які присвячені Всесвітньому Дню порозуміння з ВІЛ-позитивними людьми та Всесвітньому дню пам'яті людей, які померли від СНІДу та інші, які включатимуть спортивні змагання.
ОРГАНІЗАЦІЯ:	Благодійна організація «Клуб «Майбутнє»
МІСТО:	Маріуполь
ДОНОР:	ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ»
ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ:	до 1 серпня 2009 р. проект реалізовувався БО «Клуб «Світанок», далі БО «Клуб «Майбутнє», при фінансовій підтримки ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ»
МІСЦЕ РЕАЛІЗАЦІЇ:	Приазовська виправна колонія № 107
АВТОР ОПИСУ:	Гатіятулін Олександр, до 1.08.2009р. – соціальний працівник БО «Клуб «Світанок», далі керівник проекту «Майбутнє має бути у кожного» БО «Клуб «Майбутнє»

Опис практики (на прикладі Приазовської виправної колонії №107)

Проведення культурно-масового заходу для широкого кола засуджених жіночої виправної колонії через проведення спортивних змагань з волейболу. Захід був присвячений Дню боротьби з незаконним обігом наркотиків. Найціннішим у цьому заході вважаємо те, що засуджені, які були волонтерами, виходячи з активної громадянської позиції, самі стали організаторами заходу.

Волонтери лагодять майданчик для проведення волейбольного турніру, ремонтують сітку, турбуються про інвентар. Співробітники організації виконують лише роль радників-консультантів, з'ясовують проведення на рівні керівництва, займаючись фандрейзінгом, піклуються про (заохочувальні призи) нагороди для учасників та переможців.

Процес реалізації

За тривалий період праці з ВІЛ-позитивними засудженими визначається низка активістів, які готові займатися волонтерською діяльністю в колонії. З кількох активістів визначаються особи, що готові організувати захід у колонії за певною підтримкою співробітників проекту.

Волонтери займаються організацією волейбольних команд, підготовкою волейбольного майданчику для проведення змагань, ремонтом інвентарю.

Окремо треба виділити заходи з підготовки наочної агітації, яка включає транспаранти з надписом,

наприклад, «Волейбол проти наркоманії», підготовку намальованих плакатів, прапорців для уболівальників та інше. Після проведення заходу можна видати стінну газету, яка присвячена турніру. Попередньо необхідно для волонтерів провести базове інформаційне заняття з елементами тренінгу з підготовки інформаційних матеріалів задля якісної підготовки наочної агітації.

Співпрацівниками організації здійснюються фандрейзінгові заходи для нагород, призів – волейбольний м'яч команді переможців, спортивні майки для учасників, питна мінеральна вода тощо

Також працівниками був підготовлений план проведення заходу, присвяченого Дню боротьби з незаконним обігом наркотиків, який був узгоджений та підписаний керівництвом колонії. Узгоджений час та місце проведення, отриманий дозвіл на використання фотоапаратури. З офіцером, який відповідає за зв'язок із громадськістю, узгодили написання прес-релізів, їх розповсюдження у ЗМІ.

Основні досягнення

Проведення таких змагань – це масові заходи для широкого кола засуджених, де зручно волонтерам займатися волонтерською роботою, розповсюджуючи інформаційні матеріали. Також цей захід залучає увагу до проблеми, знижуючи ступень стигматизації та дискримінації ВІЛ-позитивних засуджених, які мали досвід вживання наркотичних речовин. У ВІЛ-позитивних активістів зростає самооцінка, покращується психоемоційний стан.

На фото: працівники й клієнти БО «Клуб «Майбутнє»

Для організації також не менш важливим фактором проведення подібних заходів є більш тісна й плідна співпраця з адміністрацією колонії. А ще – можливість клопотати про заохочення перед адміністрацією колонії за найактивніших волонтерів і клієнтів проекту, що може впливати на умовно-дострокове звільнення.

Необхідні ресурси

Необхідне тільки бажання займатися подібним видом діяльності. Крім традиційних, є багато інших дат, під які можливо планувати подібні заходи. Наприклад, наша практика була присвячена Дню боротьби з незаконним обігом наркотиків, а ще є багато інших – День боротьби з туберкульозом, День волонтера та ін.

Для подальшого розвитку необхідно включати в бюджет мінімальні статті на проведення таких заходів для покриття витрат на акції. Наприклад, для реалізації творчого потенціалу залучати художників колонії до розробки наочної агітації і планувати видання плакатів та листівок, що створили самі волонтери.

На фото: працівники та клієнти БО «Клуб «Майбутнє»

Отримані уроки

Важливий урок, який я зробив після проведення заходу задля попиту в роботі, такий: треба жити не окремим проектом, а життям колонії, треба приймати участь та організовувати заходи, незалежно від того чи є вони в плані, чи ні.

Так, після проведення спортивних змагань нашу організацію почали запрошувати й на інші заходи, що організувала колонія разом з другими організаціями, зокрема і релігійними. Ми не відмовляємося, а навпаки приймаємо участь не тільки в організації та проведенні заходів, в засіданнях журі, але й допомагаємо незначними благодійними пожертвуваннями.

Ключі до успіху

Одним із джерел успіху є, мабуть, те, що я теж був волонтером, коли відбував термін покарання у виправній колонії, і сам організував подібні заходи.

Вже працюючи в проектній діяльності, я знаю, що можуть зробити самі засуджені, а тому не потребую від волонтерів нереального, а тільки заохочую їх на ідеї та самореалізацію.

4. ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ДОПОМОГИ ВІЛ-ІНФІКОВАНИМ ТА ХВОРИМ НА СНІД «СВІТЛО НАДІЇ», м. Полтава

ПРАКТИКА:	Ресоціалізація, догляд та підтримка ВІЛ-позитивних засуджених в установах кримінально-виконавчої служби УДДУПВП в Полтавській області
ОРГАНІЗАЦІЯ:	Полтавська обласна Асоціація допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД «Світло надії»
МІСТО:	Полтава
ДОНОР:	ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ» та Шведська організація «KRIS»
ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ:	Початок реалізації діяльності - 2005 рік
МІСЦЕ РЕАЛІЗАЦІЇ:	Божківська ВК № 16, Полтавська ВК № 64, Надержинщинська ВК № 65.
АВТОР ОПИСУ:	Дрозд Роман, керівник напрямку роботи з засудженими

Опис практики

Дана практика містить в собі інноваційний підхід, який полягає у включенні в реалізацію напрямку «Догляд та підтримка ВІЛ-позитивних ув'язнених», заходів з ресоціалізації засуджених, а саме підготовки засуджених до звільнення, зустрічі з колонії та надання допомоги у подальшій адаптації в суспільство.

При реалізації даної практики ми ставимо перед собою дві цілі:

1. Покращення якості життя ВІЛ-позитивних засуджених ВК №16, ВК № 64, ВК №65.
2. Надання допомоги людям, які переступали закон, стати повноцінними членами суспільства.

Процес реалізації

На початку реалізації діяльності було розроблено й погоджено спільний робочий план між БА «Світло надії» та УДДУПВП в Полтавській області в рамках виконання спільних програм «Догляд та підтримка ВІЛ-позитивних засуджених» та «Ресоціалізація засуджених», підписані угоди про співпрацю з адміністраціями ВК № 16, № 64, № 65 що надало змогу ефективно реалізовувати дані програми. З метою покращення взаємодії та налагодження тісних партнерських відносин, щомісяця проводяться робочі зустрічі керівника напрямку БА «Світло надії» та відповідальних осіб установ кримінально- виконавчої служби. Щоквартально проводяться тренінги на базі організації для працівників соціально-психологічної служби Департаменту, психологів виправних колоній та інспекторів зі звільнення.

З метою покращення якості життя ВІЛ-позитивних засуджених ВК №16, ВК №64 і ВК №65, у трьох

колоніях щотижня надаються консультації «рівний-рівному», двічі на місяць проводяться групи самопомоги та двічі на місяць проводяться інформаційні заняття з різних аспектів життя з ВІЛ. За потребою клієнта надаються консультації психолога. Щоквартально клієнтам надається гуманітарна допомога за рахунок фандрайзингу: гігієнічні набори, продукти харчування, одяг.

З метою надання медичних послуг ВІЛ-позитивним засудженим, згідно затвердженого спільного робочого плану з Полтавським обласним Центром профілактики та боротьби зі СНІДом, щотижня здійснюють виїзди лікарі-інфекціоністи (за кожним лікарем закріплена окрема колонія), а за потребою виїжджає лікар-фтизіатр Полтавського обласного протитуберкульозного диспансеру. За призначенням лікарів, здійснюється закупівля необхідних медикаментів для клієнтів, які передаються в колонії.

З метою організації заходів дозвілля, проводяться футбольні матчі між працівниками організації та учасниками груп самопомоги.

Також працівники організації звертають значну увагу на допомогу засудженим стати повноцінними членами суспільства. Для цього були розроблені брошура «Повернення у суспільство» й методичний посібник «Краще майбутнє» для засуджених, які готуються до звільнення.

У трьох колоніях щотижня проводяться заняття за темами «Сім'я, побудова відносин з людьми», «Економічна стабільність», «Працевлаштування», «Проблеми вільного часу, навички тверезого відпочинку», «Поняття етики та моралі», «Поради юриста», «Комунікація», «Перші кроки на волі» - для засуджених, які готуються до звільнення. За

бажанням засуджених, додатково проводяться лекції з питань хімічної залежності. З метою надання допомоги ув'язненим залучається юрист, надається гуманітарна допомога у вигляді гігієнічних наборів та продуктів харчування.

Після звільнення, за бажанням постійного клієнта організації, надається допомога в організації зустрічі біля воріт колонії та супроводу на автомобілі до офісу організації. Після теплового прийому та частування солодощами, вже з «вільною» людиною складається індивідуальний план вирішення проблем та надається допомога у його реалізації. На базі організації проводяться збори групи «екс-ув'язнених».

Основні досягнення

В результаті впровадження цієї практики покращується якість життя ВІЛ-позитивних засуджених у виправних колоніях № 16, № 64, № 65. ВІЛ-позитивні засуджені або просто засуджені, які бажають змінити своє життя, відмовитися від кримінального способу життя, кримінального мислення, отримали можливість проходження, на наш погляд, повноцінної ресоціалізації, перебуваючи ще в колонії, й допомогу в адаптації після звільнення.

Змінилося ставлення управління Державного департаменту України з питань виконання покарань в Полтавській області до нашої організації. Фахівців нашої організації запрошують у якості тренерів під час навчальних заходів соціально-психологічної служби Департаменту.

Оцінивши серйозність наших намірів і професіоналізм, Департамент готовий до подальшої співпраці з організацією у напрямку надання медичних, соціально-психологічних послуг ув'язненим, засудженим та особам, які звільнилися з місць позбавлення волі.

Роботою проекту охоплено 93 ВІЛ-позитивних засуджених. З яких:

- прийняли участь в роботі групи самопомоги – 69 осіб;
- прийняли участь в інформаційних заняттях – 43 особи;
- прийняли участь в заходах з ресоціалізації – 34 особи;
- організовано зустріч з колонії – 9 особам;
- надано юридичні консультації – 14 особам;
- прийняли участь в заходах дозвілля – 9 осіб;
- надано гуманітарну допомогу (харчові пайки) – 31 особі;
- надано гуманітарну допомогу (гігієнічні набори) – 31 особі;
- отримали консультацію лікаря інфекціоніста – 35 осіб;
- отримали консультацію лікаря фтизіатра – 7 осіб;
- надано гуманітарну допомогу (медикаменти) – 15 особам;

- приймають участь в роботі групи колишніх засуджених після виходу з виправних колоній – 2 особи.

Необхідні ресурси

Для впровадження нашої практики необхідно мати людські ресурси, бажання змінити ситуацію на краще, налагоджену фандрайзингову діяльність або необхідні фінансові ресурси, тісні партнерські відносини й гарну репутацію.

Вважаємо, що наша діяльність потребує подальшого розширення (надання додаткових послуг, створення центру реінтеграції «Будинку напівдороги», реалізація заходів в інших установах кримінально-виконавчої служби УДДУПВП в Полтавській області), зміцнення співпраці з державними установами та громадськими організаціями, які працюють в даному напрямку.

Отримані уроки

Все заплановане в рамках реалізації діяльності виконано. Відкритим лишилося питання здачі аналізів на СД-4 засуджених, які знаходяться у виправних колоніях.

На фото: інформаційне заняття для клієнтів БО «Новий день»

Ключі до успіху

Ключами до успіху в реалізації діяльності вважаємо системний підхід, а саме: постійна взаємодія з управлінням Державного департаменту України з питань виконання покарань в Полтавській області та адміністраціями виправних колоній. Важливу роль відіграє проведення робочих зустрічей з відповідальними особами за реалізацію діяльності зі сторони виправних колоній та планування спільної діяльності, розробка інноваційних методів роботи із засудженими, актуальність заходів та оперативність втручання, спрямованих на покращення якості життя засуджених.

5. ГРОМАДСЬКА НЕУРЯДОВА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР «ЗДОРОВ'Я. ЖІНКА. ДОВГОЛІТТЯ», м. Одеса

ПРАКТИКА:	Догляд і підтримка ВІЛ-позитивних ув'язнених у виправних закладах
ОРГАНІЗАЦІЯ:	Громадська неурядова організація Південноукраїнський Центр «Здоров'я. Жінка. Довголіття.»
МІСТО:	Одеса
ДОНОР:	ВБО „Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ» МБФ „Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні»
ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ:	З серпня 2004 року по вересень 2007 року – проект "Організація на базі медичної служби пенітенціарної системи Одеської області діяльність центру медичної та соціальної підтримки ВІЛ-позитивних ув'язнених" за підтримки Міжнародного Альянсу з ВІЛ/СНІД. З листопада 2007 і по теперішній час організацією виконуються проекти "Догляд і підтримка ВІЛ-позитивних ув'язнених у виправних закладах" за підтримки ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ»
МІСЦЕ РЕАЛІЗАЦІЇ:	Одеський СІЗО, Ізмаїльський СІЗО, Чорноморська виправна колонія №74, Південна виправна колонія №51, Одеська виправна колонія №14, Ширяївський виправний центр №111.
АВТОР ОПИСУ:	адміністратор проекту Стаднік Юлія Юріївна

Опис практики

Завдяки діяльності нашої організації засуджені отримують:

- регулярні, не менше ніж два рази на місяць, додаткові консультації лікарів з питань ВІЛ-інфекції.
- безперешкодне регулярне лабораторне обстеження, аналізи крові.
- гуманітарну допомогу у вигляді медичних препаратів (антибіотики, вітаміни та інше).
- соціальний та психологічний супровід.

У Чорноморській виправній колонії №74, де знаходяться засуджені жінки з дітьми до трьох років, додатково консультують лікар гінеколог та лікар педіатр. Постійно проводиться робота з профілактики вертикальної трансмісії.

Завдяки проведенням, співробітниками нашої організації, семінарів для медичних та соціальних працівників установ УДДУ ВП, підвищується рівень їх знань на тему ВІЛ-інфекції.

Процес реалізації

Створені умови для забезпечення доступу до медико-соціальних послуг для ВІЛ-інфікованих засуджених та слідчо-заарештованих осіб.

Всі члени НУО, які приймають участь у виконанні проекту, є фахівцями консультантами, що пройшли підготовку з до- та після-тестового консультування на тренінгах. Серед членів НУО – 4 кваліфікованих тренера з питань ДКТ, попередження передачі ВІЛ від матері до дитини, діагностики та лікування ВІЛ-інфекції.

НУО «Здоров'я. Жінка. Довголіття» має угоди про співпрацю:

- з державними закладами охорони здоров'я – Обласним СНІД-центром, Управлінням ДДУВП, Обласною клінічною лікарнею, Обласним наркологічним диспансером, Пологовим будинком №2 м. Одеси.
- з ВІЛ-сервісними НУО – БФ «Ступені», НУО «Дорога додому», об'єднання ВІЛ-сервісних організацій Одеської області «Разом за життя», НУО «Сонячний круг», НУО колишніх ув'язнених «Подолання».

Завдяки партнерству із зазначеними організаціями є можливість доступу до груп ризику, забезпечення системи супроводу та пере направлення ВІЛ-позитивних з груп ризику та забезпечення доступу до якісних послуг.

Основні досягнення

На теперішній час клієнтами нашої організації є понад 400 ув'язнених, включаючи осіб, які перебувають під слідством у слідчих ізоляторах Одеси та Ізмаїла.

- Завдяки реалізації проектної діяльності налагоджене своєчасне обстеження ВІЛ-позитивних ув'язнених у виправних закладах.
- Клієнти організації мають доступ, при необхідності, до лабораторних обстежень, а саме: біохімічний аналіз крові, аналіз крові на опортуністичні захворювання, на гепатити, загальний аналіз крові, CD4 (за рахунок проекту).
- За призначенням лікаря клієнти отримують медичні препарати, які наша організація передала установам.
- При сприянні співробітників організації вирішуються питання з прискорення отримання АРТ- терапії.
- Постійно проводяться семінари для медичних та соціальних працівників пенітенціарної системи для підвищення їх професійного рівня.
- Розробляються та видаються буклети для засуджених, наприклад з прихильності до АРТ- терапії в умовах відбування строку покарання та інші.

На фото: група самопомоги клієнтів БО «Новий день»

Отримані уроки

Пенітенціарна система не готова для утримання ВІЛ-позитивних засуджених.

Голова ДДУ ВП в Одеській області й начальники установ розуміють важливість співпраці з неурядовими організаціями та намагаються сприяти проектній діяльності у виправних закладах.

Ключі до успіху

Ключами до успіху вважаємо усвідомлення важливості цього проекту, стабільне фінансування, вмотивована командна праця, висока фахова підготовка спеціалістів та бажання працювати, загальна відданість організації.

На фото: перегляд фільму про ВІЛ клієнтами БО «Новий день»

Необхідні ресурси

Маючи можливість надавати саме гуманітарну допомогу, ми частково змогли забезпечити органічні (первинні) потреби своїх клієнтів, адже всім зрозуміло, що людей не буде цікавити щось більше, поки вони не реалізували свої первинні потреби (їжа, одяг, ліки).

Також необхідними є:

- Проведення систематичного навчання для працівників організації.
- Проведення семінарів для робітників ДДУ ВП.
- Отримання сучасної тематичної літератури.